Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 07.02.1975, sp. zn. 3 Cz 10/75, ECLI:CZ:NS:1975:3.CZ.10.1975.1

Číslo: 31/1976

Právní věta: Pouhé písemné prohlášení oprávněného (i kdyby bylo ověřeno např. státním notářstvím nebo národním výborem) o tom, že povinný má u něho k dispozici věc, na jejíž vydání bylo vázáno splnění povinnosti uložené pravomocným rozhodnutím soudu, nepostačuje ke splnění povinnosti prokázat splnění nebo zajištění splnění vzájemné povinnosti (§ 262 odst. 2 o. s. ř.) před nařízením soudního výkonu rozhodnutí.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 07.02.1975

Spisová značka: 3 Cz 10/75

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Ověřování, Výkon rozhodnutí

Předpisy: 99/1963 Sb. § 262

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 31/1976 sb. rozh.

Pouhé písemné prohlášení oprávněného (i kdyby bylo ověřeno např. státním notářstvím nebo národním výborem) o tom, že povinný má u něho k dispozici věc, na jejíž vydání bylo vázáno splnění povinnosti uložené pravomocným rozhodnutím soudu, nepostačuje ke splnění povinnosti prokázat splnění nebo zajištění splnění vzájemné povinnosti (§ 262 odst. 2 o. s. ř.) před nařízením soudního výkonu rozhodnutí.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze 7. 2. 1975, 3 Cz 10/75)

Obvodní soud pro Prahu 10 nařídil svým usnesením z 18. 3. 1972 soudný výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného E. N. k vymožení pohledávky oprávněného J. K. v částce 13 733,25 Kčs s přísl. Dalším usnesením z 1. 12 1972 soud prvního stupně vyrozuměl jinou organizaci, u níž povinný nastoupil do práce, o nařízeném výkonu rozhodnutí a seznámil ji s výší dosud provedených srážek a posléze usnesením ze 4. 7. 1973 vydal toto vyrozumění ve smyslu ustanovení § 294 odst. 3 o. s. ř. vůči Úřadu důchodového zabezpečení v Praze k provádění dalších srážek z invalidního důchodu povinného.

Soud prvního stupně se před nařízením výkonu rozhodnutí spokojil jen s prohlášením oprávněného, že sám splnil vzájemnou povinnost vůči povinnému vyplývající z pravomocných soudních rozhodnutí, která byla podkladem pro soudní výkon rozhodnutí v této věci.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedenými usnesením soudu prvního stupně byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Z výroků i z důvodů rozsudků soudů obou stupňů, které jsou podkladem pro soudní výrok rozhodnutí v této věci, je zjevné, že je vymáhána pohledávka k vrácení kupní ceny osobního automobilu prodaného oprávněnému povinným podle smlouvy z 1. 7. 1970, která však byla neplatná ve smyslu ustanovení § 399 odst. 2 a § 39 o. z. Byli proto účastníci povinni si vzájemně vrátit přijatá plnění (§ 457 odst. 1 o. z.). Byl tedy i oprávněný povinen vrátit povinnému koupené vozidlo. To bylo také jasně vyjádřeno ve výroku rozsudku soudu druhého stupně, na jehož podkladě je veden tento výkon rozhodnutí, v němž je stanovena povinnost žalovaného vozidlo od žalobce odebrat.

Byla tedy jak ve výroku, tak i v důvodech vykonávaného rozsudku vedle povinnosti vrátit kupní cenu jasně vyjádřena také vzájemná povinnost oprávněného vrátit povinnému koupené vozidlo.

Jestliže je to, co ukládá rozhodnutí povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo splnění vzájemné povinnosti oprávněného, lze podle ustanovení § 262 o. s. ř. nařídit výkon rozhodnutí, jen prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že se sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě její splnění alespoň zajistil. K potvrzení vykonatelnosti rozhodnutí je třeba v těchto případech připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem, z níž je patrno že se splnila podmínka, nebo že oprávněný splnil, popřípadě alespoň zajistil splnění své vzájemné povinnosti.

Z návrhu na nařízení soudního výkonu rozhodnutí v této věci je patrno, že k němu byly připojeny dvě přílohy, a to rozsudky soudů obou stupňů, které jsou podkladem pro výkon rozhodnutí. Listina dokládající ve smyslu ustanovení § 262 odst. 2 o. s. ř., že oprávněný splnil, popřípadě alespoň zajistil splnění své vzájemné povinnosti, nebyla soudu předložena a ani jinak nebylo zjištěno, že oprávněný svou vzájemnou povinnost splnil anebo její splnění zajistil. Soud provádějící výkon rozhodnutí se o odstranění tohoto nedostatku nepokusil a návrhu vyhověl, aniž by splnění anebo zajištění splnění vzájemné povinnosti oprávněného bylo prokázáno.

Prohlášení oprávněného, že povinný si svůj automobil od něho dosud neodebral, ač jej má k dispozici, nemůže nahradit listinu požadovanou ustanovením § 262 odst. 2 o. s. ř., a to i kdyby šlo o prohlášení ověřené.

Povinný uvedl ve svém podání došlém na soud 19. 5. 1972 naopak, že chtěl vůz převzít, ž však oprávněný se k předání auta nedostavil.

Soud prvního stupně pak vycházel z toho, že jde „pouze o exekuci povolenou pro 12 733,25 Kčs, nikoliv zatím o exekuci na odebrání vozu“ a vrácení prodaného auta povinnému nepovažoval za vzájemnou povinnost oprávněného, jakou má na mysli ustanovení § 262 odst. 1 o. s. ř.

Došlo tedy rozhodnutím soudu prvního stupně o nařízení výkonu rozhodnutí k porušení zákona v ustanovení § 262 odst. 1 a 2 o. s. ř. Vadnost tohoto rozhodnutí měla za následek i vadnost následných rozhodnutí soudu prvního stupně vydaných podle ustanovení § 294 ods. 3 o. s. ř.

Důvodné stížnosti pro porušení zákona podané proti všem třem uváděným rozhodnutím soudu prvního stupně bylo proto vyhověno.